

รายงานการวิจัย

การศึกษาพฤติกรรมด้านการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของข้าราชการตำรวจในจังหวัดกาญจนบุรี

BEHAVIOR STUDY FOR HIV INFECTION AMONG THE POLICE OFFICERS IN KANCHANABURI PROVINCE*

ชญาพร คงเพชร **, เรืองจิตร กลั่นทประ
นงเขาวี สมพิทยานุรักษ์, ไฉไล เทียงกมล
ศิริมา เขมะเพชร, ลักขณา แพทยานันท์
ทิพย์ฉิมพร เกษโกมล, พูลสุข ทองซัช
ยิ่งลักษณ์ วุฒิกุล

Kongpetch,C., Kaluntapura,R., Sompitayanuruk,N., Tiengkamol,C.,
Khemapetch,S.,Phattayanant,L., Keskomol,T., Thongchut,P., Wutikul,Y.

The purposes of this research were to study the perception related HIV infection, risk behavior and risk factors to infection among the police in Kanchanaburi province.

TJN:(2007):(1-2): **ใส่หน้า**

Keywords: **ยังไม่ได้ใส่**

บทคัดย่อ

การศึกษาพฤติกรรมด้านการติดเชื้อเอช ไอ วี ของข้าราชการตำรวจในจังหวัดกาญจนบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้เกี่ยวกับการติดเชื้อเอช ไอ วี พฤติกรรมเสี่ยง และปัจจัยเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ที่อาจนำไปสู่การติดเชื้อเอช ไอ วี ของข้าราชการตำรวจในจังหวัดกาญจนบุรี เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพโดยใช้กระบวนการประเมินแบบรวดเร็ว (Rapid Assessment Process = RAP) ประชากรคือ ข้าราชการตำรวจในจังหวัดกาญจนบุรี และผู้เกี่ยวข้องได้แก่ แม่บ้านตำรวจ เจ้าหน้าที่ด้านสาธารณสุข อาสาสมัครรักษาดินแดนอำเภอสังขละบุรี และหญิงบริการทางเพศ จังหวัดกาญจนบุรี ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 160 คน วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก รายบุคคล การสนทนากลุ่ม รวมทั้งการสังเกตแบบมีส่วนร่วม การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การ

* ได้รับทุนสนับสนุนจาก Family Health International และสำนักงานแพทย์ใหญ่

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กลุ่มงานวิชาการ วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ

วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการเปรียบเทียบและการสร้างข้อสรุปแบบอุปมาน

ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ 1) การรับรู้เกี่ยวกับการติดเชื้อเอช ไอ วี ข้าราชการตำรวจร้อยละ 90
รับรู้หรือพบเห็นตำรวจที่ป่วยหรือเสียชีวิตด้วยโรคเอดส์ มีความรู้เรื่องโรคเอดส์ โดยทั่วไปดีและมี
ทัศนคติทั้งด้านบวก ด้านลบ ต่อผู้ติดเชื้อเอช ไอ วี 2) พฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอช ไอ วี
ข้าราชการตำรวจมีความสัมพันธ์กับกลุ่มผู้หญิงทั่วไป หญิงบริการทางเพศ หญิงบริการทางเพศแอบ
แฝง หญิงต่างด้าว นักเรียน นักศึกษา และส่วนใหญ่ไม่นิยมใช้ถุงยางอนามัยกับภรรยา แฟน หรือ
หญิงคู่ขาประจำ 3) ปัจจัยเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ที่อาจนำไปสู่การติดเชื้อเอช ไอ วี ได้แก่ ค่านิยม
กิจกรรมทางสังคม เช่น งานเลี้ยงสังสรรค์ เป็นต้น สภาพครอบครัว ความเครียด ความเหงา การดื่ม
สุรา และภาระหน้าที่งานทำให้มีโอกาสพบผู้หญิงที่หลากหลายซึ่งนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์และเสี่ยง
ต่อการติดเชื้อเอช ไอ วี ได้

ABSTRACT

The purposes of this research were to study the perception related HIV infection, risk behavior and risk factors to infection among the police in Kanchanaburi province. The research design was a qualitative study with Rapid Assessment Process (RAP) . The population consisted of the police, police' wives, health officials, volunteers, and commercial sex worker. The samples were 160 persons. Data collection methods were in-depth interview, focus group discussion, and participatory observation. Content analysis was used for analyzing the qualitative data.

The results were as follows: 1) the perception related HIV infection ,the police who had ever known and seen the police who were sick and died with AIDS was 90 percent, good knowledge of AIDS. Attitude to HIV people, they had all positive and negative. 2) risk behavior to HIV infection, the police liked to have sexual intercourse with groups of women, commercial sex workers, indirect commercial sex workers, alien migrants and students. Regarding the use of condoms, most police didn't use condom with wife, girl friend and permanent female partners. 3) risk factors to HIV infection included value, social activity, for instance party, family affairs, alcohol drinking, stress, loneliness and relations established while on duty which enable to meet many women, leading to sexual relation and the risk of HIV infection.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยประสบความสำเร็จในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ในระดับหนึ่ง ทำให้ประเทศไทยเป็นต้นแบบในการเฝ้าระวังและการปฏิบัติการแก้ไขปัญหาโรคเอดส์ ที่ประเทศในภูมิภาคเอเซียนำไปปรับใช้ในประเทศของตนได้ อย่างไรก็ตามความสำเร็จในการลดจำนวนการติดเชื้อใหม่ไปสู่ความชะล่าใจในการดำเนินการป้องกันและวิกฤติเศรษฐกิจตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 ทำให้งบประมาณ และบุคลากรสนับสนุนในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคเอดส์ที่เคยได้รับจากองค์การระหว่างประเทศ เช่น USAID, AUSAIDS ลดลงอย่างมาก (WHO, 2001)

ข้อมูลการระบาดของโรคเอดส์ทั่วโลกเมื่อสิ้นปี พ.ศ. 2546 มีผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยเอดส์ทั้งสิ้น 40 ล้าน เป็นผู้ใหญ่ 37 ล้าน เป็นเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี 2.5 ล้าน (UNAIDS, 2003) สำหรับในประเทศไทยมีผู้ติดเชื้อสะสมกว่า 1 ล้านคน เมื่อสิ้นปี 2546 มีผู้ป่วยและผู้ติดเชื้อที่ยังมีชีวิต 603,942 คน สาเหตุของการติดเชื้อรายใหม่เกิดจากการมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 84 แต่ย้ายจากการติดเชื้อในสถานบริการทางเพศมาเป็นการติดเชื้อนอกสถานบริการ (การสัมมนาระดับชาติเรื่อง โรคเอดส์ ครั้งที่ 9, 2546) ในปีพ.ศ. 2534 ได้มีการสำรวจพฤติกรรมทางเพศในข้าราชการตำรวจนครบาล พบว่ามากกว่าครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่าง นิยมเที่ยวหญิงบริการและครึ่งหนึ่งของผู้ชายชอบเที่ยวหญิงบริการไม่ใช้ถุงยางอนามัย (สันชัย วสุนธรา และคณะ, 2534) และในปี พ.ศ. 2538 ได้มีการตรวจกรองการติดเชื้อซิฟิลิสและโรคเอดส์ในข้าราชการตำรวจชั้นประทวนที่เข้ารับการตรวจสุขภาพ ก่อนบรรจุแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร จำนวน 760 คน พบว่ามี การติดเชื้อซิฟิลิส ร้อยละ .01 และติดเชื้อ เอช ไอ วี ร้อยละ 1.4 (กิตติพงษ์ สุวัจนเดชา และคณะ, 2538) ในปี พ.ศ. 2544-2546 ข้าราชการตำรวจที่มาตรวจเลือดหาเชื้อ เอช ไอ วี ในโรงพยาบาลตำรวจ จำนวน 5,778 คน พบเชื้อ เอช ไอ วี บวก 115 คน คิดเป็นอัตราการติดเชื้อ 20 : 1,000 คน (หน่วยภูมิคุ้มกันวิทยา โรงพยาบาลตำรวจ 2547) และในปี พ.ศ. 2544-2546 จำนวนข้าราชการตำรวจเสียชีวิต 3,937 คน มีสาเหตุจากการติดเชื้อ เอช ไอ วี 113 คน คิดเป็นอัตรา 29 : 1,000 จำนวนที่สงสัยว่าอาจเสียชีวิตจากการติดเชื้อ เอช ไอ วี 124 คน คิดเป็นอัตรา 31 : 1,000 โดยมีอายุอยู่ระหว่าง 25-42 ปี (งานฉาปนกิจสงเคราะห์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2547) และข้าราชการตำรวจที่ป่วยเป็นโรคเอดส์นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527 ถึงเดือน พฤษภาคม 2547 มีจำนวน 833 คน คิดเป็นร้อยละ 0.35 ของจำนวนผู้ป่วยเอดส์ทั้งหมด (กองระบาดวิทยา กระทรวงสาธารณสุข, 2547)

การที่จังหวัดกาญจนบุรีมีเขตชายแดนติดต่อกับประเทศพม่า มีการเดินทางข้ามพรมแดนเข้าออกได้อย่างสะดวก ทำให้มีการเคลื่อนย้ายประชากรในพื้นที่ชายแดนมากขึ้น เช่น กลุ่มแรงงานข้ามชาติ นักธุรกิจ นักท่องเที่ยว รวมทั้งเจ้าหน้าที่หน่วยราชการ ทำให้การควบคุมโรคเป็นไปได้

โดยความยากลำบาก การแพร่ระบาดของโรคเอดส์เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วทั้งสองฝั่งของพื้นที่ชายแดนไทย-พม่า (สุภางค์ จันทรวณิช และคณะ, 2544) ในจังหวัดกาญจนบุรีการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ในกลุ่มหญิงที่พบคือ หญิงบริการทางเพศ ร้อยละ 6.85 หญิงบริการทางเพศแอบแฝง ร้อยละ 4.12 และหญิงตั้งครรภ์ ร้อยละ 0.20 (สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดกาญจนบุรี, 2547)

การศึกษาพฤติกรรมด้านการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของข้าราชการตำรวจในจังหวัดกาญจนบุรี ที่ดำเนินการในครั้งนี้จะมุ่งเน้นการศึกษาข้าราชการตำรวจในจังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งเป็นจังหวัดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ประชากรมีการเคลื่อนย้ายสูง การแพร่ระบาดของโรคเอดส์ตามพื้นที่ชายแดนสูง เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับการกำหนดนโยบายในการป้องกันการติดเชื้อ เอช ไอ วี สำหรับข้าราชการตำรวจ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการรับรู้เกี่ยวกับการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของข้าราชการตำรวจ ในจังหวัดกาญจนบุรี
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี และ อุปสรรคต่อพฤติกรรมทางเพศที่ปลอดภัยรวมทั้งรูปแบบการเคลื่อนไหวกิจกรรมทางเพศของข้าราชการตำรวจในจังหวัดกาญจนบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างคือ ข้าราชการตำรวจในจังหวัดกาญจนบุรี และผู้เกี่ยวข้องได้แก่ แม่บ้านตำรวจ เจ้าหน้าที่ด้านสาธารณสุข อาสาสมัครรักษาดินแดนเขต 4 อำเภอสังขละบุรี หญิงบริการทางเพศ และหญิงต่างด้าว รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 160 คน การสำรวจครอบคลุมเฉพาะพื้นที่ 4 อำเภอ 1 ตำบล ในจังหวัดกาญจนบุรี คือ อำเภอเมือง อำเภอพนมทวน อำเภอทองผาภูมิ อำเภอสังขละบุรี และตำบลปิล็อก

การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกข้าราชการตำรวจจำนวน 81 คน การสนทนากลุ่มข้าราชการตำรวจจำนวน 4 กลุ่มรวม 24 คน การสัมภาษณ์แม่บ้านตำรวจ 3 คน การสนทนากลุ่มแม่บ้านตำรวจจำนวน 6 กลุ่มรวม 36 คน และสัมภาษณ์ตำรวจกองตรวจคนเข้าเมือง 2 คน เจ้าหน้าที่สาธารณสุข 8 คน อาสาสมัครรักษาดินแดนเขต 4 อำเภอสังขละบุรี 2 คน หญิง

บริการทางเพศและหญิงต่างด้าว 2 คน และใช้วิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วมในพื้นที่ เครือข่ายทางสังคมและ สภาพแวดล้อมความเสี่ยง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสัมภาษณ์ประกอบด้วยแนวคำถามที่คณะวิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม และการสำรวจเมื่อเข้าไปในพื้นที่ ลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายเปิด ที่ครอบคลุมเนื้อหาต่าง ๆ เรื่องโรคเอดส์ พฤติกรรมเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอช ไอ วี

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากการสนทนามาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ วิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) โดยอ่านเนื้อหาข้อมูลทั้งหมด จัดหมวดหมู่ข้อมูล และเชื่อมโยงความสัมพันธ์

ผลการวิจัย

ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกและสนทนากลุ่ม เพื่อศึกษาการรับรู้เกี่ยวกับการติดเชื้อเอช ไอ วี พฤติกรรมเสี่ยง และปัจจัยเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอช ไอ วี ของข้าราชการตำรวจในจังหวัดกาญจนบุรี แบ่งได้ดังนี้

1. การรับรู้เกี่ยวกับการติดเชื้อเอช ไอ วี

1.1 ประสิทธิภาพเกี่ยวกับตำรวจเป็นเอดส์

ข้าราชการตำรวจ(ร้อยละ90)มีประสิทธิภาพตรงเกี่ยวกับการได้รู้จักหรือพบเห็นข้าราชการตำรวจที่ป่วยหรือเสียชีวิตด้วยโรคเอดส์ การเป็นโรคเอดส์ส่งผลกระทบต่อตนเอง ครอบครัว และชุมชน ดังคำพูดที่ว่า

“ เคยเห็นข้าราชการตำรวจเป็นเอดส์ โดยสังเกตเห็นว่าตัวผอมลงๆ แล้วตายไป ต่อไปเมียลูกก็ตาย ครอบครัวตำรวจก็รับไม่ได้”

1.2 ความรู้และแหล่งข้อมูลเรื่องโรคเอดส์

ข้าราชการตำรวจได้รับความรู้เรื่องโรคเอดส์จากหลายแหล่ง เช่น สาธารณสุขจังหวัด อนามัย โรงพยาบาล และสื่อต่าง ๆ เป็นต้น และข้าราชการตำรวจ(ร้อยละ 98) มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์เป็นอย่างดีทั้งสาเหตุ อาการและอาการแสดง สถานที่รักษา ดังคำพูดที่ว่า

“ตำรวจรู้เรื่องเอดส์จาก ทีวีและสาธารณสุขจังหวัดเข้ามาให้ความรู้
ในชุมชน คนที่ผ่านโรงเรียนพล จะเรียนเป็นหลักสูตรระยะสั้น
1 สัปดาห์ โรคเอดส์ติดต่อกันทางเพศสัมพันธ์ ให้เลือด มีแผล
สัมผัสเลือด พวกติดยาเสพติดและใช้เข็มร่วมกัน ป้องกันโดย
สวมถุงยางอนามัย”

1.3 ทักษะคิดต่อผู้ติดเชื้อ เอช ไอ วี และการมีเพศสัมพันธ์

ข้าราชการตำรวจมีทัศนคติทั้งด้านบวก ด้านลบ และกำลังต่อผู้ติดเชื้อเอช ไอ วี และมีทั้ง
กลุ่มที่ยอมรับได้และยอมรับไม่ได้ในการอยู่ร่วมกับผู้ติดเชื้อเอช ไอ วี ดังคำพูดที่ว่า

“รู้สึกสงสาร เห็นใจลูกน้องคนนั้นมาก เพื่อนบ้านจะรังเกียจ
เพราะมีการติดเชื้อที่ปอดด้วย โดยส่วนตัวแล้วไม่รังเกียจ แต่ก็
พยายามหลีกเลี่ยงในตอนออกไปเยี่ยม”

ข้าราชการตำรวจมีทัศนคติหลากหลายเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ โดยที่ผู้ชายเมื่อมีความ
ต้องการทางเพศจะต้องหาที่ระบาย การที่ผู้ชายมีภรรยาหลายคนเนื่องจากต้องการเปลี่ยนรสชาด อีก
ทั้งเป็นกำไรชีวิต แต่สังคมยังไม่ยอมรับพวกที่ล่าสอนทางเพศ ดังคำพูดที่ว่า

“เรื่องเพศสัมพันธ์ในตำรวจคิดว่าได้กำไรชีวิต ผู้ชายอยาก
เปลี่ยนรสชาดแต่สังคมไม่ค่อยยอมรับ พวกเที่ยวล่าสอน ”

2. พฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอช ไอ วี

2.1 ความสัมพันธ์ทางเพศที่หลากหลาย

ข้าราชการตำรวจมีความสัมพันธ์กับผู้หญิงหลายกลุ่มที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับข้าราชการ
ตำรวจ ผู้ที่สนับสนุนให้ข้าราชการตำรวจมีความสัมพันธ์ทางเพศคือ กลุ่มเพื่อนข้าราชการด้วยกันเอง
นายหน้าจัดหาให้ การตอบแทนจากการทำงานคุณแลสถานทีนอเวลา และเกิดจากมิตรภาพกับผู้หญิงที่
เกี่ยวข้องกับหน้าที่การงาน ดังคำพูดที่ว่า

“การมีเพศสัมพันธ์ของตำรวจมีมาก เด็กนักเรียนจะพบมาก
คู่นอน ของตำรวจจะเป็นวัยรุ่น ความเสี่ยงกับวัยรุ่นมากกว่า
เพราะไม่ค่อยระวังตัว เด็กมหาวิทยาลัย อาชีวะจะมีความเสี่ยง
มากกว่าเด็กมัธยม แต่นักร้อง หญิงบริการมีคนมาให้ความรู้
เด็กคิดว่าตนเองปลอดภัย เด็กไม่มีคนมาให้ความรู้”

2.2 การใช้ถุงยางอนามัย

ข้าราชการตำรวจมีทัศนคติทั้งด้านบวกและลบต่อการใช้ถุงยางอนามัย ส่วนใหญ่ไม่
นิยมใส่ถุงยางอนามัยกับภรรยา แฟนที่ไม่ใช่ภรรยา คู่นอนที่ไม่ใช่หญิงบริการ แต่ไว้ใจ เชื่อใจ เพราะ
คบกันมานาน และจะใส่ถุงยางอนามัยเกือบทุกครั้งกับหญิงบริการทางเพศ หญิงบริการทางเพศแอบ
แฝง นักเรียน นักศึกษา ที่ไม่มั่นใจว่าจะปลอดภัย ดังคำพูดที่ว่า

“ผมว่าถุงยางอนามัยไม่มีผลต่ออารมณ์เพศ”

“ใส่ถุงยางเหมือนมีกำแพงมากขึ้น ไม่มีความรู้สึก จึงไม่ชอบใส่”

“คู่นอนที่เป็นแฟน (ไม่ใช่ภรรยา) แต่เชื่อใจกันตำรวจจะไม่มีการ
ป้องกันแต่กับคนอื่นจะป้องกัน สมัยก่อนไม่ใช่ถุงยางอนามัย
คิดว่าป้องกันดี ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งเชื่อว่าปลอดภัย ”

3. ปัจจัยเสี่ยงที่อาจนำไปสู่การติดเชื้อเอช ไอ วี พบว่ามีปัจจัยหลายประการ ได้แก่ ค่านิยม กิจกรรม
ทางสังคม สภาพครอบครัว ความเครียด ความเหงา การดื่มสุรา ภาระหน้าที่การงาน

3.1 ค่านิยมที่การมีเพศสัมพันธ์มากเป็นคนเก่ง ดังคำพูดที่ว่า

“เป็นค่านิยมว่าตำรวจที่มีผู้หญิงมากจะเป็นคนเก่ง ปัญหาจาก
ครอบครัวผมว่าไม่น่าเกี่ยว ส่วนใหญ่อยากเปลี่ยนรสนิยม มากกว่า”

3.2 กิจกรรมทางสังคม เช่น งานเลี้ยงสังสรรค์ งานเลี้ยงรุ่น งานรับน้องใหม่ การ
สังสรรค์หลังเลิกงาน และการเที่ยว เป็นต้น ดังคำพูดที่ว่า

“ การเลี้ยงรุ่นมีการจับฉลากเข้าห้องแล้วมีสาว ๆ เตรียมไว้ให้เป็น
การเซอร์ไพรส์”

3.3 ครอบครัว ตำรวจที่โสดหรือแต่งงานแล้วมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอช
ไอ วี เหมือนกัน ดังคำพูดที่ว่า

“ แก่กับหนุ่มเสี่ยงพอกัน อยู่ที่การระวังป้องกัน คนแก่ทางครอบครัว
ยังไม่ให้ความอบอุ่น เดี่ยวนี้ก็ยังมิชอบสาว ๆ ไม่ระวัง”

3.4 ความเครียด ความเหงา การดื่มสุรา สภาพความกดดันจากที่ทำงาน การที่ต้อง
ห่างไกลครอบครัว เวลาการทำงานที่ไม่แน่นอน เมื่อข้าราชการตำรวจมีความเครียด ความเหงา ก็จะ
ดื่มสุราที่ขวดต่อตามแหล่งบันเทิง ซึ่งมักจบลงด้วยการมีเพศสัมพันธ์ ดังคำพูดที่ว่า

“ เวลาเครียดจะไปดื่มเหล้าที่ร้านอาหารกับลูกน้อง ไปร้องเพลง ถ้ามี
โอกาสนี้จะไปนอนต่อกับผู้หญิงที่เป็นเด็กเสิร์ฟบ้าง พวกหากินบ้าง”

3.5 ภาระหน้าที่การงาน หน้าที่ประจำของงานทำให้ข้าราชการตำรวจพบผู้หญิง
ในรูปแบบที่ต่างกัน และนำไปสู่โอกาสในการมีเพศสัมพันธ์ ดังคำพูดที่ว่า

“ หน่วยงานที่น่าจะติดเชื้อเอชไอวีมากที่สุด พวกทำงานอยู่โรงพักหรือ
อาจมีทุกหน่วยงาน ถ้าไม่ป้องกันตนเอง พวกสายตรวจจะเจอผู้หญิงมาก
พอว่างก็ไปเที่ยว”

การอภิปรายผล

การศึกษาพฤติกรรมด้านการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของข้าราชการตำรวจในจังหวัดกาญจนบุรี
พบว่าข้าราชการตำรวจมีพฤติกรรมที่อาจเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอช ไอ วี ได้แก่ การมีความสัมพันธ์ทาง
เพศที่หลากหลายกับ ผู้หญิงทั่วไป หญิงบริการทางเพศ หญิงบริการทางเพศแอบแฝง หญิงต่างด้าว
นักเรียน นักศึกษา สอดคล้องกับการศึกษาในทหารจังหวัดกาญจนบุรีที่มีเครือข่ายความสัมพันธ์ทาง
เพศทั้งในกลุ่มหญิงบริการโดยตรง หญิงบริการแอบแฝง หญิงอื่นๆในสังคมทั่วไป หญิงต่างด้าวใน
พื้นที่ รวมทั้งคู่นอนที่เป็นหญิงทั่วไปแบบไม่ใช่เพศพาณิชย์ (สุปาณี มีศิริ และคณะ, 2546) การใช้
ถุงยางอนามัยในข้าราชการตำรวจพบว่า ข้าราชการตำรวจส่วนใหญ่จะไม่ใส่ถุงยางอนามัยกับภรรยา

แฟนที่ไม่ใช่ภรรยา คู่นอนที่คบหากันมานาน แต่จะใช้ถุงยางอนามัยเกือบทุกครั้งกับหญิงบริการทางเพศและหญิงบริการแอบแฝง เกือบทุกคนจะบอกว่าไม่ชอบใส่ถุงยางอนามัย เพราะทำให้ความรู้สึกทางเพศลดลง ไม่เป็นธรรมชาติ แต่จำเป็นต้องใส่เพราะกลัวติดเชื้อเอช ไอ วี สอดคล้องกับเหตุผลการใช้ถุงยางอนามัยในคู่นอนที่มีผลการทดสอบเอช ไอ วี ต่างกันคือทำให้ความรู้สึกทางเพศลดลง ทุกครั้งที่ใช้ทำให้นึกถึงการติดเชื้อเอช ไอ วี แล้วทำให้หมดอารมณ์ทางเพศ(บังอร ศิริโรจน์ และคณะ, 2544) เหตุผลสำคัญประการหนึ่งที่ข้าราชการตำรวจไม่ใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์ และนำไปสู่พฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดโรคทางเพศสัมพันธ์คือ การไว้วางใจในคู่นอนของตน เกรงว่าถ้าสวมถุงยางอนามัยกับคู่นอนประจำ คู่นอนจะหาว่าไม่ไว้วางใจ ไม่ให้เกียรติกัน ไม่มีความซื่อสัตย์ต่อกัน สอดคล้องกับเหตุผลของผู้ชายในจังหวัดสระบุรีที่ใช้ถุงยางอนามัยต่ำกว่าหญิงที่ไม่ใช่หญิงบริการ เพราะแสดงถึงความไม่ไว้วางใจกันหรือแสดงถึงความไม่เชื่อมั่นในความซื่อสัตย์ของกันและกัน (ดวงพร อรรถบวรพิศาล และคณะ, 2544) และการมีเพศสัมพันธ์หลังการดื่มสุราในปริมาณมากทำให้ขาดสติและลืมสวมถุงยางอนามัยสอดคล้องกับเหตุผลหนึ่งของทหารในจังหวัดกาญจนบุรีที่ไม่สวมถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์หลังการดื่มสุรา (สุปภาณี มีศิริ และคณะ, 2546) นอกจากนี้ยังมีปัจจัยเสี่ยงอื่นๆ ได้แก่ ค่านิยมของสังคมและตัวข้าราชการตำรวจเอง ผู้หญิงส่วนหนึ่งชอบที่จะมีความสัมพันธ์กับตำรวจเพราะรู้สึกว่าเป็นผู้ชายมีเกียรติ มีอำนาจ สามารถให้การดูแลคุ้มครองได้ และข้าราชการตำรวจส่วนหนึ่งเห็นว่า การมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงหลายคนเป็นความภาคภูมิใจ แสดงความเป็นชายชาติวีร ความสามารถของบุรุษเพศ ด้านกิจกรรมทางสังคม เช่นการจัดงานเลี้ยงสังสรรค์ภายในหน่วยงาน การเลี้ยงรุ่น การรับรองผู้บังคับบัญชา จะมีการนำผู้หญิงมาร่วมงานด้วยเสมอซึ่งบางโอกาสมีการจัดคู่นอนมาเป็นรางวัล โดยเป็นวัฒนธรรมที่ทำสืบต่อกันมา ฉะนั้นการที่ข้าราชการตำรวจมีผู้หญิงหรือคู่นอนหลายคนจึงมีโอกาสเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอช ไอ วี สูงกว่าผู้ชายอื่นมาก สภาพครอบครัว ข้าราชการตำรวจที่เป็นโสดและอยู่ในวัยหนุ่ม เมื่อว่างจะสังสรรค์กันในกลุ่มเพื่อน ดื่มสุราและเป็นวัยที่มีความต้องการทางเพศสูง ประกอบกับจังหวัดกาญจนบุรีเป็นแหล่งท่องเที่ยว มีสถานบันเทิง และสถานบริการทางเพศมาก จึงมักจะชวนกันไปเที่ยวต่อตามแหล่งบันเทิงและจบลงด้วยการมีเพศสัมพันธ์ สอดคล้องกับเหตุผลของทหารในจังหวัดกาญจนบุรีพบว่า อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนและเพื่อนรุ่นพี่เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งในการชักชวนไปหาคู่นอนที่ไม่ใช่โสเภณี เช่น การชวนไปเที่ยวและจีบสาวในร้านคาราโอเกะ ผับ แล้วมีเพศสัมพันธ์กัน(สุปภาณี มีศิริ และคณะ, 2546) ขณะที่ผู้ที่มีครอบครัวแล้วแต่ขาดความสุขในครอบครัวอาจเกิดปัญหาชู้สาวขึ้นได้ ประกอบกับความเครียด ความเหงา ที่เกิดจากสาเหตุต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นภาระหน้าที่ในการทำงาน เศรษฐกิจสัมพันธ์ภาพในครอบครัวทำให้ต้องระบายความเครียดด้วยวิธีต่างๆ เช่น การดื่มสุรา เที่ยวสถานบันเทิงและนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยทั้งสิ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการกำหนดนโยบาย ควบคุม ป้องกัน โรคเอดส์ แก่กำลังพลของสำนักงานตำรวจแห่งชาติอย่างชัดเจนและให้การจัดสรรงบประมาณกระจายไปสู่หน่วยงานต่าง ๆ โดยเฉพาะในกลุ่มพื้นที่เสี่ยง
2. สนับสนุนการสร้างเครือข่าย การป้องกันโรคเอดส์ในข้าราชการตำรวจ โดยเน้นเรื่อง การมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย การลดจำนวนคู่นอน ความไว้วางใจคู่นอน เป็นต้น
3. สร้างความตระหนักในการใช้ถุงยางอนามัยและส่งเสริมการเข้าถึงถุงยางอนามัยอย่างทั่วถึง เช่น ติดตั้งตู้จำหน่ายถุงยางอนามัยชนิดหยอดเหรียญภายในหน่วยงาน เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กิตติพงษ์ สุวัชนเดชา, กิตติดิภา นภากร และประมวล ทรงกิจ. (2538). การตรวจกรองการติดเชื้อโรคซิฟิลิส และ โรคเอดส์ในข้าราชการตำรวจ. *วารสารแพทย์ตำรวจ*, 21(2) : 94-97.
- กองระบาดวิทยา กระทรวงสาธารณสุข.(2547). สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคเอดส์ในประเทศไทยปี พ.ศ. 2527- พฤษภาคม 2547.
- งานฉาปนกิจสงเคราะห์ กองสวัสดิการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ.(2547). สถิติข้าราชการตำรวจที่เสียชีวิตในปี พ.ศ. 2544-2546.
- ดวงพร อรรถบวรพิศาล, ถนอมวงษ์ วงษ์สถิตย์,ปรีชา พึ่งเจริญ, คารณ อู๋วิเชียร และ ชิตาภา อุนาริณ. (2544). การศึกษาการใช้ถุงยางอนามัยของประชาชนในจังหวัดสระบุรี ปี 2543.สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระบุรี.
- บังอร ศิริโรจน์,น้ำทิพย์ ศรีรักษ์, สมศักดิ์ นาคกลิ่นกุล. (2544). การทดสอบรูปแบบในการให้คำปรึกษาแนะนำแบบกลุ่มเพื่อส่งเสริมการใช้ถุงยางอนามัยในคู่นอนที่มีผลการทดสอบเอชไอวีต่างกัน. *วารสารโรคเอดส์*, 13(1):19- 29
- สุปาณี มีศิริ, ชลิตา สุขวรรณ, อรัญญา งามวงษ์ และคณะ.(2546). การสำรวจเร่งด่วนเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ของทหารในที่ตั้งหน่วยและพื้นที่ตามแนวชายแดนจังหวัดกาญจนบุรี. รายงานโครงการวิจัยประจำปี 2546. สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทยทหาร.
- สุภางค์ จันทรวณิช, อมรทิพย์ อมราภิบาล, อังคณา กมลเพชร และคณะ.(2544). การย้ายถิ่นข้ามพรมแดนไทย-พม่า และสถานการณ์เสี่ยงต่อโรคเอดส์ในกลุ่มผู้ย้ายถิ่น: พื้นที่แม่สอดและแม่สาย. สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สันชัย วสุนธรา และนุชจรี อุดมแสงอร่าม.(2534). การสำรวจพฤติกรรมทางเพศในข้าราชการตำรวจ
นครบาล. *เวชสารแพทย์ตำรวจ*, 17(3) : 115-122.

สำนักงานโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
(2546). เอกสารประกอบการสัมมนาระดับชาติเรื่องโรคเอดส์ ครั้งที่ 9 วันที่ 7- 9 กรกฎาคม
2546. ณ. อิมแพคเมืองทองธานี จังหวัดนนทบุรี.

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกาญจนบุรี กระทรวงสาธารณสุข.(2547). ข้อมูลความชุกของการติด
เชื้อเอช ไอ วี ในจังหวัดกาญจนบุรี. พ.ศ.2535 - พฤษภาคม 2547.

หน่วยภูมิคุ้มกันวิทยา งานพยาธิวิทยา โรงพยาบาลตำรวจ.(2547). สถิติข้าราชการตำรวจที่มาตรวจ
เลือดหาเชื้อ เอช ไอ วี ในโรงพยาบาลตำรวจปี พ.ศ. 2544-2546.

UNAIDS.(2003). **AIDS Epidemic Update December 2003**. Geneva.

World Health Organization.(2001). **HIV/AIDS in Asia and the Pacific Region**. Geneva, World
Health Organization, Regional Office for South-East Asia and Regional Office for the
Western Pacific.

